

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД МІСТА КИЄВА

Справа № 11cc/796/35/2016

Слідчий суддя в суді 1-ої інстанції: Білоцерківець О.А.

Головуючий в апеляційній інстанції: Маліновський О.А.

УХВАЛА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

14 січня 2016 року колегія суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Апеляційного суду міста Києва у складі:

головуючого судді

Маліновського О.А.

суддів

Боголюбської Л.Б., Трясуну Ю.Р.

при секретарі судового засідання

Лучко Ю.І.

за участю прокурора

Красножон Е.О.

представників особи, яка подала скаргу

Єфімова С.А., Мильнікової М.М.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні суду в місті Києві клопотання про поновлення строку апеляційного оскарження та апеляційну скаргу Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» з доповненнями, подані представником Мильніковою М.М., на ухвалу слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 02 жовтня 2015 року, -

ВСТАНОВИЛА:

Ухвалою слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 02 жовтня 2015 року задоволено клопотання прокурора відділу процесуального керівництва у кримінальних провадженнях управління з питань представництва інтересів громадянина або держави в суді, протидії злочинності та корупції на тимчасово окупованій території півострова Крим Генеральної прокуратури України Красножон Е.О. про арешт майна у кримінальному провадженні №42014000000001194. Накладено арешт на майно - судно VITYAZ (IMO номер 8724121, порт приписки (прапор) - Ізмаїл, Україна), власником якого є Державне підприємство «Морський торговельний порт Усть-Дунайськ» (адреса: Одеська обл., Кілійський р-н., м. Вилкове, вул. Придунайська, 2), та заборонено кому-небудь використовувати та розпоряджатись судном.

Як зазначено в ухвалі слідчого судді, прокурор в обґрунтuvанні свого клопотання вказував, що СВ управління з питань представництва інтересів громадянина або держави в суді, протидії злочинності та корупції на тимчасово окупованій території півострова Крим Генеральної прокуратури України проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні №42014000000001194, за підозрою Крайнікова Анатолія Гурійовича, 19.04.1960 р.н., учиненні умисного кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 332-1 КК України, а саме у порушенні порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї з метою заподіяння шкоди інтересам держави, вчиненому службовою особою з використанням службового становища.

Досудовим розслідуванням встановлено, що громадянин України Крайніков А.Г., будучи капітаном судна VITYAZ, являючись службовою особою, наділеною організаційно-розворотчими та адміністративно-господарськими функціями, будучи, як капітан судна та громадянин України достеменно обізнаним про окупацію півострова Крим та закриття через

це державою Україна морських портів Керчі, Севастополя, Феодосії, Ялти та Євпаторії, що розташовані на території півострову Крим, з метою заподіяння шкоди інтересам України, як суверенної, незалежної держави, умисно на судні VITYAZ здійснив захід до закритого Керченського морського порту «Камиш-Бурун» (АР Крим, м. Керч).

За вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 332-1 КК України, за підозрою у вчиненні якого здійснюється досудове розслідування стосовно Крайнікова А.Г., кримінальним законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років з позбавленням права обійтися певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років з обов'язковою конфіскацією транспортних засобів.

Слідчий суддя дійшов до висновку про наявність підстав для задовolenня клопотання прокурора про арешт майна у кримінальному провадженні №42014000000001194.

Від представника Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» Мильнікової М.М. надійшло клопотання про поновлення строку апеляційного оскарження ухвали слідчого судді у зв'язку з тим, що оскаржувана ухвала постановлена без виклику ДП «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», а копія ухвали на адресу ДП «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» не направлялась. Прокурор відділу процесуального керівництва у кримінальних провадженнях Генеральної прокуратури України Красножон Е.О. направив вказану ухвалу на адресу Міністерства інфраструктури України лише 07 жовтня 2015 року, тобто в останній день строку на її оскарження. Міністерством інфраструктури України дана ухвала направлена до ДП «Адміністрація морських портів України» та отримана останнім 09 жовтня 20105 року та лише 13 жовтня 2015 року в ДП «Адміністрація морських портів України» вказана ухвала була розписана до виконання, а ДП «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» отримало вказану ухвалу ще пізніше.

Таким чином, встановлений ст.395 КПК України строк на подачу апеляційної скарги було пропущено з причин, що не залежали від ДП «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ».

В апеляційній скарзі представник Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» Мильнікова М.М. просить скасувати ухвалу слідчого судді, як незаконну, та постановити нову ухвалу, якою в задоволенні клопотання прокурора відділу процесуального керівництва у кримінальних провадженнях управління з питань представництва інтересів громадянина та держави в суді, протидії злочинності та корупції на тимчасово окупованій території півострова Крим Генеральної прокуратури України радника юстиції Красножона Е.О. про накладення арешту на майно - судно VITYAZ (IMO номер 8724121, порт приписки (прапор) - Ізмаїл, Україна), власником якого є Державне підприємство «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» та заборону кому-небудь використовувати та розпоряджатись судном - відмовити в повному обсязі.

В обґрунтuvання своїх вимог зазначає, що судом першої інстанції порушено вимоги ч. 1 ст. 170 КПК України.

Так, згідно роз'яснень Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження» щодо осіб, які не є підозрюваними, обвинуваченими або особами, які в силу закону несуть цивільну відповідальність за шкоду, завдану діяннями підозрюваного, обвинуваченого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння, не може бути прийнято ухвалу про арешт майна.

В порушення ст.173 КПК України слідчий суддя не прийняв до уваги, що морський буксир VITYAZ є державним майном та на правах повного господарського відання належить Державному підприємству «Морський торгівельний порт «Усть-Дунайськ», яке не є особою

щодо якої здійснюється провадження №42014000000001194, і не є підозрюваними посадові або службові особи Державного підприємства.

Про непричетність Державного підприємства «Морський торгівельний порт «Усть-Дунайськ» до розслідуваного злочину свідчить те, що ще 12 червня 2007 року між Державним підприємством «Морський торгівельний порт «Усть-Дунайськ» (Судновласник) та фірмою «KIRGAN HOLDING S.A» (Фрахтувальник) був укладений договір стандартного Бербоут-чартеру № 16Д.

Згідно з умовами цього договору Судновласник передав морський буксир VITYAZ у фрахт і Фрахтувальник прийняв цей буксир та зобов'язувався своєчасно сплачувати фрахт протягом усього строку дії договору, що підтверджується актом прийому-передачі морського буксиру VITYAZ від 01 серпня 2007 року.

Отже, саме фірма «KIRGAN HOLDING S.A» з 01 серпня 2007 року приймає рішення щодо експлуатації буксиру та лише вона і її посадові особи несуть відповідальність за морехідність та експлуатацію буксиру й, зокрема, за можливі порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї.

Враховуючи зазначене вище, Державне підприємство «Морський торгівельний порт «Усть-Дунайськ» та його посадові особи за жодних обставин не є і не могли бути суб'єктом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 332-1 КК України.

Підозрюваний у кримінальному провадженні №42014000000001194 Крайніков Анатолій Гурійович, який був капітаном судна VITYAZ під час здійснення заходу до закритого Керченського морського порту «Камиш-Бурун» (АР Крим, м. Керч), не являється службовою особою, не перебуває в трудових або будь-яких інших відносинах з Державним підприємством «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ».

А тому, оскільки Державне підприємство «Морський торгівельний порт «Усть-Дунайськ» не є особою, щодо якої здійснюється провадження №42014000000001194, також в даному кримінальному провадженні не є підозрюваними посадові або службові особи Державного підприємства, накладення арешту на судно VITYAZ є необґрунтованим та протиправним.

Крім того, суд першої інстанції необґрунтовано та безпідставно посилається на санкцію ч. 2 ст. 332-1 КК України, оскільки згідно з ч. 1 ст. 59 КК України покарання у виді конфіскації майна полягає в примусовому безоплатному вилученні у власність держави всього або частини майна, яке є власністю засудженого.

Проте, морський буксир VITYAZ не належить підозрюваному у кримінальному провадженні № 42014000000001194 Крайнікову А.Г., а є державним майном, яке знаходиться у повному господарському віданні Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» і тому жодних правових підстав для арешту судна не має.

В порушення п.4 ч.2 ст.173 КПК України слідчим суддею при вирішенні питання про арешт майна не було враховано наслідки арешту майна для інших осіб.

Так, наслідком арешту судна VITYAZ є те, що Державне підприємство «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», як юридична особа, яка не має будь-якого відношення до порушення чинного законодавства при суднозаходах у порти АР Крим морським буксиром VITYAZ (судно знаходиться у віданні Фрахтувальника), несе значні збитки у зв'язку з неотриманням доходів від експлуатації буксира, що загрожує такими економічними наслідками, як недоотримання прибутку підприємством «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», недоотримання державним бюджетом України надходжень внаслідок сплати меншої суми податків Державним підприємством «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», неможливістю виплати заробітної плати працівникам підприємства.

Крім того, відповідно до ч. 4 ст.170 КПК України заборона на використання майна є крайнім заходом забезпечення кримінального провадження.

Судом першої інстанції не надано належної оцінки тому, що використання морського буксиру VITYAZ жодним чином не може перешкодити кримінальному провадженню, оскільки саме судно не потрібне для встановлення факту та обставин вчинення

підозрюваним у кримінальному провадженні №42014000000001194 - Крайніковим А.Г. злочину, передбаченого ч.2 ст.332-1 КК України.

Судно VITYAZ не може бути доказом факту та обставин вчинення підозрюваним Крайніковим А.Г. злочину, передбаченого ч.2 ст.332-1 КК України, а подальше використання судна не може перешкодити кримінальному провадженню.

Отже, заборона кому-небудь використовувати та розпоряджатись судном є безпідставно.

Представник також зазначає, що здійснюючи розгляд клопотання прокурора про накладення арешту на майно без повідомлення та без участі представників Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», суд першої інстанції протиправно позбавив підприємство можливості захисту своїх прав, зокрема щодо подання заперечень, пояснень та доказів.

В доповненнях до апеляційної скарги представник Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» Мильнікова М.М. вказує, що слідчим суддею при вирішенні питання про накладення арешту на судно не було враховано такі обставини, як недостатність доказів, що вказують на вчинення кримінального правопорушення, оскільки порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї почав діяти лише з 10 червня 2015 року; ТОВ «Керченський морський порт «Камиш-Бурун» не є морським портом у розумінні Закону України «Про морські порти», а тому не може вважатися закритим морським портом; ТОВ «Керченський морський порт «Камиш-Бурун» як міжнародний пункт пропуску для морського сполучення станом на 30 липня 2014 року був тимчасово закритим виключно у межах території земельної ділянки, на якій він розташований; а також відсутність доказів щодо завдання шкоди державі та розміру такої шкоди.

Заслухавши суддю-доповідача, думку представників Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» Мильнікової М.М. та Єфімова С.А., які підтримали апеляційну скаргу та просили її задоволити, прокурора, який заперечував проти задоволення апеляційної скарги, розглянувши матеріали судових проваджень, перевіривши доводи клопотання та апеляційної скарги, колегія суддів вважає, що клопотання про поновлення строку апеляційного оскарження ухвали слідчого судді та апеляційна скарга підлягають задоволенню, з наступних підстав.

Розгляд клопотання прокурора про накладення арешту на судно VITYAZ, заборону його використання та розпорядження судом першої інстанції розглянуто без виклику представника Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», при цьому ухала про накладення арешту Державному підприємству «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» взагалі не направлялась. За таких обставин строк на апеляційне оскарження ухвали слідчого судді від 02 жовтня 2015 року особою, яка подала апеляційну скаргу пропущено з поважних причин і він підлягає поновленню у відповідності зі ст. 117 КПК України.

Підстави накладення арешту на майно та порядок розгляду клопотання про накладення арешту передбачені ст. ст. 170 – 173 КПК України, згідно з якими накладення арешту на майно юридичної особи можливе в разі, якщо щодо неї здійснюється кримінальне провадження або може застосовуватись захід кримінально-правового характеру у вигляді конфіскації майна. При цьому клопотання прокурора про арешт майна повинно відповідати вимогам ст. 171 КПК України, в разі невідповідності яким клопотання підлягає поверненню прокурору для усунення недоліків.

Слідчий суддя при розгляді клопотання прокурора про арешт судна VITYAZ вказаних вимог закону не дотримався, належним чином не дослідив обставини справи, доводи клопотання, та постановив необґрунтоване та незаконне рішення про накладення арешту на судно VITYAZ.

Зокрема, слідчий суддя не звернув уваги на те, що прокурором не дотримані вимоги ст. ст. 171-173 КПК України щодо належного обґрунтування підстав для застосування арешту, заборони використання та розпорядження судном, так як кримінальне провадження щодо Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ» не здійснюється та відсутні підстави для заходів кримінально-правового характеру у виді конфіскації майна, які передбачені ст. 96-3 КК України, а також відсутні підстави для застосування спеціальної конфіскації у відповідності зі ст. 96-1, 96-2 КК України.

При накладенні арешту на судно VITYAZ та обмеження його використання та розпорядження слідчий суддя також не дотримався вимог ст. 173 КПК України щодо розумності та співрозмірності обмеження прав власника завданням кримінального провадження, наслідків арешту, що фактично призвело до надмірного обмеження правомірної діяльності державного підприємства, завдання йому матеріальних збитків та неотримання державою коштів у виді податків.

Посилання слідчого судді на можливу конфіскацію судна VITYAZ у відповідності до санкції ст. 332-1 КК України є безпідставним та необґрунтованим, так як у відповідності зі ст. 59 КК України конфіскації підлягає лише майно засудженого, а в кримінальному провадженні підозрюваним є оголошений в розшук Крайніков А.Г., який не є власником арештованого судна VITYAZ. Крайніков А.Г. не являється службовою особою, не перебуває в трудових чи будь-яких інших відносинах з Державним підприємством «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ».

Крім того, клопотання прокурора про накладення арешту на судно VITYAZ містить істотні суперечності, оскільки згідно зазначених в ньому фактичних обставин провадження, Крайніков А.Г. 30 липня 2014 року об 11 год. 59 хв. умисно здійснив захід до закритого порту «Камиш-Бурун» на судні «Черемош», а не на судні VITYAZ, що свідчить про необґрунтованість зазначеного клопотання.

За таких обставин, апеляційна скарга Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», подана представником Мильніковою М.М., підлягає задоволенню, а ухвала слідчого судді - скасуванню з постановленням ухвали про відмову в задоволенні клопотання прокурора про накладення арешту, заборону використовувати та розпоряджатись судном VITYAZ.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 117, 404, 405, 407, 417 КПК України, колегія суддів, -

ПОСТАНОВИЛА:

Клопотання Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», задовольнити, поновити строк апеляційного оскарження ухвали слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 02 жовтня 2015 року.

Апеляційну скаргу Державного підприємства «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», подану представником Мильніковою М.М., на ухвалу слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 02 жовтня 2015 року, якою накладено арешт на судно VITYAZ (IMO номер 8724121, порт приписки (прапор) - Ізмаїл, Україна), власником

якого є Державне підприємство «Морський торгівельний порт Усть-Дунайськ», та заборонено кому-небудь використовувати та розпоряджатись судном – скасувати.

В задоволенні клопотання прокурора Генеральної прокуратури України Красножон Е.О. про накладення арешту, заборону використовувати та розпоряджатись судном VITYAZ (IMO номер 8724121) у кримінальному провадженні №42014000000001194 **щодо Крайнікова Анатолія Гурійовича** за ч. 2 ст. 332-1 КК України відмовити.

Ухвала набирає законної сили з моменту проголошення і касаційному оскарженню не підлягає.

Судді:

Маліновський О.А.

Боголюбська Л.Б.

Трисун Ю.Р.

Прописано та
пронумеровано
на 6 аркушах

Суддя С. І. Семенюк
Помічник судді В. В. Скарбиков

Іванова Г.

27.01.2016

